

Hodnocení diplomové práce

Název: Náboženství jako součást školní edukace v různých zemích Evropy

Autor: Bc. Jana Skoková

Diplomantka si stanovila poměrně ambiciózní cíl diplomové práce: přenést do českého prostředí výsledky mezinárodní srovnávací studie zaměřené na cíle a formy výuky náboženství v 16 evropských zemích, a to v širším kontextu sekularizace evropského prostoru.

Předložená práce je rozdělena na dvě části. V první části autorka přehledným způsobem předkládá a reflektuje vývoj vztahu k náboženství a sekularizačních tendencí v Evropě a v České republice v posledních 200 letech. V druhé části prezentuje výsledky zmíněné srovnávací studie vedené H.-G. Ziebertzem (koordinátorkou výzkumu za ČR byla doc. Ludmila Muchová).

Po stránce vnějšího vzhledu i formálního zpracování je předložená práce na vysoké úrovni. Autorka píše velmi čtivě a zajímavě. Téměř se neobjevují překlepy. Určité jazykové problémy ovšem vznikají různým, někdy i nepřesným překladem pojmů z němčiny nebo z angličtiny. To ovšem většinou není problém diplomantky, ale překladatelů těchto dokumentů. Například na s. 11 autorka uvádí pojem „sekularizování“ (jako překlad německého „Säkularisierung“), které rozlišuje od „sekularizace“ („Säkularisation“), aniž by vysvětlila rozdíl jazykového úzu v němčině a v češtině (zatímco v němčině se obě tato slova používají, a to každé v jiném významu, v češtině se vžilo pouze slovo „sekularizace“ pro oba významy). Podobné detaily najdeme i na jiných místech (způsob psaní křestních jmen G. Bruna a K. Marxe anebo řeckého titulu 1. knihy Mojžíšovy, použití českého výrazu „koncept“ místo obvyklého výrazu „koncepce“ atd.).

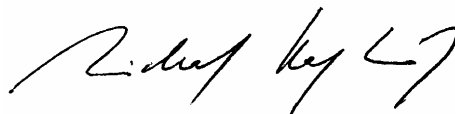
Po stránce obsahové hodnotím celou práci jako výbornou. Zejména v prvních kapitolách práce (1.1 – 1.4.2) se podařilo autorce velmi přehledně charakterizovat vývoj náboženství a sekularizace v Evropě. Domnívám se, že by se tento text mohl – za předpokladu uvedení doplňujících textů primárních pramenů – použít i jako učební text či studijní materiál pro střední nebo vysoké školy. Jediným nedostatkem tohoto textu je skutečnost, že autorka čerpala převážně ze sekundárních pramenů, tzn. že sice uvádí názory řady myslitelů, ale neodkazuje většinou přímo na ně, ale pouze na prameny, které jejich názory přibližují našim čtenářům. Další kapitoly pojednávající o vývoji v českých zemích by dle mého názoru potřebovaly ještě další zpracování a určitou reflexi s časovým odstupem a s použitím dalších výzkumů, což ovšem nebylo v možnostech autorky. Zdá se totiž, že přístupy a interpretace

různých českých odborníků vztahující se k tomuto tématu jsou zatím ještě natolik rozdílné, že lze těžko vytvořit přijatelnou syntézu.

Pokud jde o prezentaci výzkumu pracovní skupiny prof. Ziebertze, považuji ji za dobře provedenou a záslužnou. Její praktický dopad ovšem záleží na další reflexi popsaného stavu v naší situaci „tady a teď“. Osobně se domnívám, že neutěšený stav výuky náboženství v České republice se může změnit pouze změnou přístupu všech aktérů – učitelů, církevních představených, škol a především věřící i nevěřící části veřejnosti. Dokud bude mít předmět Náboženská výchova image trpěného předmětu, určeného jen pro děti, které chodí do kostela, nelze se změnou počítat. Doporučuji diskutovat při obhajobě o tom, jaké možnosti rozvoje výuky tohoto předmětu vidí či preferuje sama diplomantka.

Celkově hodnotím předloženou diplomovou práci Jany Skokové jako velmi kvalitní, **doporučuji** ji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou „výborně“.

Praha, 19. 5. 2012

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent